

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4C/41/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616201661
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2019:1616201661.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému S., narodenému XX.X.XXXX, . bývajúcemu v Z. o zaplatenie 1 949,87 € s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni istinu 1 949,87 €, úroky vo výške 88,65 €, úroky z omeškania vo výške 1,46 € a úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1 949,87 € od 9.8.2013 až do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 150 €, splatných vždy k 25-temu dňu toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti sa stáva splatným celý dlh.

Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

Súd p r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu 29.2.2016 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 1 949,87 € ako nezaplatenej istiny úveru, ďalej nezaplatených úrokov v sume 88,65 € (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 1,46 € (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úroku 12,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 1 949,87 € od 9.8.2013 až do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatenej istiny 1 949,87 € a nezaplatených úrokov 88,65 € od 9.8.2013 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu zdôvodnila tým, že dňa 26.10.2012 strany sporu uzavreli úverovú zmluvu č. 10607, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2 000 €. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver s príslušenstvom bol žalovaný povinný splatiť do 17.10.2022. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil zmluvné povinnosti, a preto bol listom zo dňa 16.7.2013 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru do dátumu uvedeného na výzve. Napriek výzve nebola pohľadávka uhradená.

2. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

3. V prejednávanej veci súd nariadil vo veci pojednávanie na 6.9.2019, na ktoré predvolal strany. Žalobkyňa sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' ospravedlnila podaním zo dňa 11.7.2019, pričom súhlasila, aby súd rozhodol v jej neprítomnosti. Súd podľa § 180 druhej vety C.s.p. uznesením rozhodol, že sa pojednávanie bude konať v neprítomnosti žalobkyne, pojednávanie otvoril, vec prejednal

a rozhodol. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Z Úverovej zmluvy č. XXXXX uzatvorenej dňa 26.10.2012 medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vyplýva, že žalobkyňa poskytla žalovanému splátkový bezúčelový úver vo výške 2 000 €, pri dojednanej fixnej úrokovej sadzbe 12,9 % p.a. Výška RPMN bola 15,81 % a priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia zmluvy 19,08 %. Celková čiastka, ktorú musel žalovaný podľa zmluvy zaplatiť predstavovala sumu 3 822 €. Zmluvné strany sa dohodli, že peňažné prostriedky z úveru žalobkyňa poskytne na žalovaným určený účet. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 120 pravidelných mesačných anuitných splátkach vo výške 29,86 € splatných vždy v 15. deň kalendárneho mesiaca, pričom prvá splátka bola 15.11.2012 a konečná splatnosť úveru 17.10.2022. Z bodu 4. úverovej zmluvy vyplýva, že ak klient nezaplatí anuitnú splátku včas, banka má právo na úrok z omeškania vo výške 8 % p.a. z nesplatennej anuitnej splátky až do jej zaplatenia. Ak klient poruší alebo nesplní akýkoľvek záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy, vrátane omeškania s platbou anuitnej splátky, banka je oprávnená žiadať predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom za podmienok uvedených v úverovej zmluve a Všeobecných obchodných podmienkach.

5. Z prehľadu splácania predmetného úveru do predčasného zosplatenia vyplýva, že žalovaný uhradil na splátkach sumu 162,66 €, ktoré boli vo výške 112,53 € započítané na úrok a v sume 50,13 € na istinu. Riadne uhradil len prvých päť splátok, následne sa dostal do omeškania so splátkou splatnou 15.4.2013, na ktorú uhradil len 13,36 €.

6. Z písomností žalobkyne zo dňa 20.5.2013 označenej ako „Druhá upomienka“ vyplýva, že žalobkyňa vyzvala žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok úveru.

7. Z písomnosti žalobkyne zo dňa 16.7.2013 označenej ako „Výzva na predčasné splatenie úveru“ vyplýva, že žalobkyňa vyzvala žalovaného z dôvodu nedodržania dohodnutých zmluvných podmienok na predčasné splatenie úveru do 7.8.2013. Uvedenú výzvu žalovaný prevzal 19.7.2013.

8. Žalovaný na pojednávaní s poukazom na svoju nepriaznivú majetkovú a sociálnu situáciu požiadal súd, aby mu povolil splácať dlh v splátkach po 150 € mesačne. Uvedol, že momentálne je dobrovoľne nezamestnaný, od budúceho týždňa by však mal pracovať vo firme T.. Pracovnú zmluvu ešte podpísanú nemá, miesto mu však bolo prisľúbené, považuje ho za isté. Doplnil, že je slobodný, nemá žiadne vyživovacie povinnosti, žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorej prispieva mesačne 200 €. Na záver prednesu dal prisľub, že dlžnú čiastku bude riadne splácať.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

12. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

19. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá úverová zmluva, ktorou žalobkyňa poskytla žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 2 000 €. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Súd preskúmal obsahové náležitosti úverovej zmluvy a zistil, že táto obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1 a 2 ZoSÚ.

21. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, považoval súd žalobu žalobkyne za čiastočne dôvodnú. V konaní bolo žalobkyňou tvrdené a preukázané, že žalovaný po poskytnutí úveru v sume 2 000 € úver v dohodnutých splátkach vo výške 29,86 € riadne a včas nesplácal. Žalovaný mal povinnosť prvú splátku uhradiť 15.11.2012 a termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý ku dňu 17.10.2022. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný uhradil splátky v celkovej sume 162,66 € a následne už ďalšie splátky neuhradil. Splátky boli započítané v prospech istiny a v prospech dohodnutého zmluvného úroku. Následne žalobkyňa v súlade s čl. 4 úverovej zmluvy po tom, čo žalovaný bol v omeškaní so splátkami od 15.4.2013, pristúpila listom zo dňa 16.7.2013 k zosplateniu celého úveru a vyzvala žalovaného k zaplateniu dlhu 2 087,35 € v lehote do 7.8.2013. Žalovaný po zosplatení úveru neuhradil žiadnu platbu. Vzhľadom na uvedené je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyňi zosplatenú a neuhradenú časť úverovej istiny v sume 1 949,87 €, sumu riadnych úrokov 88,65 €, ktoré si žalobkyňa uplatnila z neuhradených splátok od ich splatnosti do zosplatenia úveru dňa 8.8.2013 a sumu úrokov z omeškania 1,46 € ako vyčíslený úrok z omeškania vo výške 8 % ročne za omeškané splátky do zosplatenia úveru. Celkovo tak súd žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 2 039,98 €.

22. Pokiaľ ide o zmluvný úrok 12,90 % ročne, ktorý uplatnila žalobkyňa zo sumy nezaplatenej istiny vo výške 1 949,87 € od 9.8.2013 až do zaplataenia, súd žalobu v tejto časti zamietol. Je preukázané, že strany sporu si dojednali zmluvný úrok 12,90 % ako fixný do doby splatnosti úveru. Žalobkyňa však v zmysle zmluvných dojednaní pristúpila k zosplatneniu celého úveru. Vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru podľa názoru súdu žalobkyni zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. Súd pritom vychádza z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 18.9.2012 sp. zn. IV. ÚS 476/2012, v ktorom bol odobrený názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (viď R 59/1998, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplataenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Ústavný súd v citovanom rozhodnutí konštatoval, že nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie odvolacieho súdu bolo možné považovať za svojvoľné, alebo zjavne neodôvodnené, resp. že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

23. Súd v tejto spojitosti poukazuje aj na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave č. 1/2019 z 26.2.2019, v zmysle ktorého v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplataenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

24. Nakoľko je žalovaný v omeškani s plnením peňažného dlhu, žalobkyni vznikol nárok aj na úrok z omeškania. Výška úrokov z omeškania k prvému dňu omeškania žalovaného, t.j. k 9.8.2013 (dňu nasledujúcemu po mimoriadnom zosplatnení úveru) bola 8,5 % ročne. Žalobkyňa si uplatnila voči žalovanému úrok z omeškania v dojednanej výške 8 % ročne z nezaplatenej istiny 1 949,87 €, ako aj z nezaplatených úrokov 88,65 € od 9.8.2013 až do zaplataenia. Súd je ale toho názoru, že žalobkyni patria úroky z omeškania len z uplatnenej istiny úveru, nie však z nezaplatených zmluvných úrokov, pretože tak Občiansky ako aj Obchodný zákonník právo požadovať príslušenstvo pohľadávky (úroky z omeškania) z príslušenstva (zmluvných úrokov) veriteľovi nepriznávajú (bližšie k tomu porovnaj najmä rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 24.3.2004 sp. zn. 35 Odo 101/2002, ale aj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 22.2.2018 sp. zn. 6Co/31/2017 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 30.5.2017 sp. zn. 6Co/92/2017). Vychádzajúc z uvedeného súd potom žalobkyni priznal úroky z omeškania vo výške 8 % ročne iba zo sumy 1 949,87 € od 9.8.2013 až do zaplataenia a vo zvyšnej časti požadovaných úrokov z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol.

25. Súd so zreteľom na § 232 ods. 3 C.s.p. posúdil osobné a majetkové pomery žalovaného a umožnil mu uhradiť pohľadávku žalobkyne v splátkach, keď výšku 150 € mesačne navrhnutú žalovaným považoval za rozumnú a primeranú celkovej dlžnej sume, pričom povolenie takýchto splátok nezasiahne neprimerane do hospodárskych pomerov žalobkyne. Žalovaný je momentálne dobrovoľne nezamestnaný, žije len u matky, takže splatenie celého záväzku jednorazovo nie je z jeho strany ani objektívne možné. Podľa názoru súdu by za týchto okolností bolo vymáhanie celého dlhu pravdepodobne obtiažnejšie ako keď žalovaný bude splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach. Žalovaný by mal podľa vlastných tvrdení v najbližšej budúcnosti nastúpiť do stáleho zamestnania, takže je tu predpoklad, že splátky bude splácať riadne a včas. Pre prípad, že by si žalovaný povinnosť splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach i napriek danému príslubu neplnil, súd na ochranu žalobkyne určil, že omeškание čo i len s jednou splátkou alebo jej časťou ma za následok zročnosť celého plnenia.

26. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Keďže žalobkyňa mala vo veci neúspech len v časti príslušenstva uplatnenej pohľadávky, súd jej v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnej výške. O výške

náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).